

SERKAN SEYHAN

İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku ABD Araştırma Görevlisi

**4734 SAYILI KAMU İHALE
KANUNU KAPSAMINDAKİ
İHALELERİN İDARİ VE
YARGISAL DENETİMİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL HATLARIYLA TÜRK KAMU İHALE SİSTEMİ

I. KAMU İHALELERİ.....	5
A. GENEL OLARAK	5
1. İhale Kavramı, Hukuki Niteliği ve Unsurları.....	5
a. İhale Kavramı.....	5
b. Hukuki Niteliği.....	10
i. idari işlemlerin maddi tasnifi açısından.....	11
ii. idari işlemlerin iradenin açıklanmasına göre tasnifi açısından	13
iii. özel hukuktaki “irade” teorisi açısından.....	16
c. Unsurları.....	19
i. kamusal harcama yapmaya yetkili idarenin varlığı	19
ii. kamusal ihtiyaç.....	20
iii. icapta bulunan taraf.....	21

2. Kamu İhalelerinin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi.....	21
a. Osmanlı Devleti Döneminde.....	21
b. Cumhuriyet Döneminde	25
i. 2886 sayılı Kanun öncesi dönem	26
ii. 2886 sayılı Kanun dönemi	28
iii. 4734 ve 4735 sayılı Kanunlar dönemi.....	33
3. Kamu İhale Sisteminin Varlık Nedeni	36
4. Genel Hatlarıyla Avrupa Birliği Kamu İhale Sistemi.....	41
B. YASAL DÜZENLEMELER	49
1. Temel İhale Kanunları ve İhale Konusu İtibariyle Uygulama Alanları	49
a. 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu.....	50
b. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu	54
c. Özellik Arz Eden Kimi Durumlar.....	55
i. kat ve/veya arsa karşılığı yapım işleri	55
ii. öğrenci taşıma hizmeti ve yemek hizmeti alımları	55
iii. şartlı bağışlar.....	55
iv. yürütülecek hizmet sonucu elde edilen gelirin aktarılabacağı havuzdan yükleniciye belli bir ödeme yapılması.....	56
v. yapım işi içinde zımni bir satış işleminin bulunması.....	57
vi. satış işlemi içinde zımni bir yapım işinin bulunması	58
d. Kapsama İlişkin İstisna Hükümleri	59
2. Özel Kanunlarda Öngörülen İhale Usulleri	61
C. KAMU İHALELERİNE HÂKİM OLAN İLKELER.....	63
1. Saydamlık İlkesi (Transparency).....	66
a. İhalenin Hazırlık Aşamasında Saydamlık İlkesi.....	68
b. İhale Aşamasında Saydamlık İlkesi.....	70
2. Serbest Rekabet İlkesi (Competition)	72
3. Eşit Muamele İlkesi (Equal Treatment).....	82
4. Güvenirlik İlkesi (Integrity)	87
5. Gizlilik İlkesi (Confidentiality)	89

---

6. Diğer İlkeler	91
II. 4734 SAYILI KANUNUN ÖNGÖRDÜĞÜ İHALE SÜRECİ.....	100
A. 4734 SAYILI KANUN KAPSAMINDAKİ İDARELER	101
B. 4734 SAYILI KANUNDA ÖNGÖRÜLEN İHALE USULLERİ.....	106
1. Açık İhale Usulü	107
2. Belli İstekliler Arasında İhale Usulü	108
3. Pazarlık Usulü	110
4. 4734 Sayılı Kanun Kapsamında Özel Düzenlemeler İle Belirlenen Usuller.....	114
a. Danışmanlık Hizmet Alımları	114
b. Doğrudan Temin	115
c. Tasarım Yarışmaları.....	118
C. İHALE SÜRECİ.....	119
1. İhtiyacın Ortaya Çıkması.....	119
2. Teknik Şartnamenin ve İhale Dokümanının Hazırlanması	120
3. Yaklaşık Maliyetin Tespiti.....	123
4. İhale Usulünün Tespiti.....	125
5. İhale Onayının Alınması	125
6. İhale Komisyonunun Kurulması ve İhalenin İlanı	126
7. İhaleye Katılma.....	129
8. Tekliflerin Değerlendirilmesi.....	134
9. İhalenin Karara Bağlanması ve Onaylanması.....	136
10. Sözleşmeye Davet ve Sözleşmenin Yapılması	138
D. KAMU İHALE SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ....	140
1. Kamu İhale Sözleşmesi	140
2. Kamu İhale Sözleşmesinin Hukuki Niteliği.....	141
a. Yasal Düzenlemeler	141
b. Öğretideki Görüşler.....	144
c. Yüksek Mahkeme İçtihatları	147
d. Kamu İhale Kurulu Kararları	150

İKİNCİ BÖLÜM
KAMU İHALELERİNİN İDARİ VE
YARGISAL DENETİMİ

I. KAMU İHALELERİNİN İDARİ DENETİMİ.....	152
A. ŞİKÂYET	158
1. Şikâyet ve Genel Esasları	158
a. Şikâyetin Tanımı ve Hukuki Niteliği.....	158
b. Başvuru Ehliyeti Olanlar	158
c. Şikâyet Usulü.....	169
i. şikâyetin yapılacağı yerler ve başvuru şekli	169
ii. şikâyetin süresi.....	170
d. Şikâyetin İhale İşlemlerini Durdurucu Etkisi	175
2. Şikâyetin İncelenmesi ve Sonuçlandırılması	176
a. İncelemeyi Yapacak Olan Yetkililer	176
b. Şikâyetin İncelenmesi Usulü.....	177
c. Şikâyet Sonucu İdarenin Alabileceği Kararlar ve Kararların Gereklerinin Yerine Getirilmesi.....	179
B. İTİRAZEN ŞİKÂYET	181
1. İtirazen Şikâyet ve Genel Esasları.....	181
a. İtirazen Şikâyetin Tanımı ve Hukuki Niteliği	181
b. Başvuru Ehliyeti Olanlar	182
c. İtirazen Şikâyet Usulü	183
i. itirazen şikâyetin yapılacağı yer ve başvuru şekli.....	183
ii. itirazen şikâyetin süresi.....	185
iii. başvuru bedeli	188
2. İtirazen Şikâyetleri İncelemeye Yetkili Makam Olarak Kamu İhale Kurumu.....	190
a. Kamu İhale Kurumu'nun Hukuki Niteliği	190
b. Kamu İhale Kurumu'nun Görev Alanının Sınırları	195
i. 4734 s. Kanun kapsamına girmeyen ihaleler	196

ii.	4734 s. Kanun'un istisna hükümlerince gerçekleştirilen ihaleler	196
iii.	doğrudan temin ve tasarım yarışması yöntemiyle yapılan alımlar.....	198
iv.	ihalelere katılmaktan yasaklama kararları	199
v.	ihalenin iptali kararlarından bazıları	200
vi.	kamu ihale sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin hususlar	203
c.	Kamu İhale Kurumu'nun Denetlenmesi.....	203
i.	idari denetim.....	204
ii.	mali denetim.....	206
iii.	yargısal denetim.....	206
3.	İtirazen Şikâyetin İncelenmesi ve Sonuçlandırılması.....	208
a.	Ön İnceleme.....	208
b.	Esasa İlişkin İnceleme	210
c.	İtirazen Şikâyet Başvurusunda Karar Verme Süresi ve Verilebilecek Kararlar.....	215
d.	Çerçeve Anlaşma ve Münferit Sözleşme İhaleleri İle İlgili Durum.....	220
e.	Kurum Tarafından Verilen Kararların Düzeltilmesi	223
II.	KAMU İHALELERİNİN YARGISAL DENETİMİ	224
A.	İLK İNCELEME.....	226
1.	Görev ve Yetki	226
a.	Görev	227
b.	Yetki.....	234
2.	İdari Merci Tecavüzü.....	236
3.	Ehliyet	240
4.	İdari Davaya Konu Olacak Kesin ve Yürütülmesi Zorunlu İşlem.....	244
5.	Süre	248
6.	Husumet	249
B.	YARGILAMA USULÜ	250
C.	ESAS İNCELEMESİ	255

1. İptal Davası	255
a. İhalenin İptaline İlişkin Kararın İdari Yargı Tarafından İptal Edilmesi.....	257
b. İptal Kararlarının Kamu İhale Sözleşmelerine Etkisi....	258
2. Tam Yargı Davası	263
D. KANUN YOLLARI.....	269
1. İstinaf.....	269
2. Temyiz.....	271
E. YARGI KARARLARININ YERİNE GETİRİLMESİ.....	272
SONUÇ	277
KAYNAKÇA	301